

Rundskriv

Utlendingsdirektoratet
Utlendingsnemnda

Nr.
F-07-19

Vår ref
19/3936

Dato
16. desember 2019

Rundskriv F-07-19 Ikrafttredelse av endringer i statsborgerloven og statsborgerforskriften - avvikling av prinsippet om ett statsborgerskap

Stortinget vedtok 10. desember 2018 endringer i statsborgerloven, jf. Prop. 111 L (2017-2018) om avvikling av prinsippet om ett statsborgerskap og Innst. 74 L (2018–2019).

Lovendringene innebærer at løsning fra annet statsborgerskap ikke lenger skal være et vilkår for å ha krav på norsk statsborgerskap, og norske borgere vil ikke lenger automatisk tape sitt norske statsborgerskap ved erverv av annet statsborgerskap. Det innføres også en ny bestemmelse om gjenerverv ved melding for personer som tidligere har tapt sitt norske statsborgerskap som en følge av prinsippet om ett statsborgerskap.

Kunnskapsdepartementet vedtok nødvendige endringer i statsborgerforskriften 13. desember 2019.

Endringene i statsborgerloven og statsborgerforskriften trer i kraft 1. januar 2020.

Saker som ikke er endelig avgjort 1. januar 2020

Meldinger om norsk statsborgerskap etter statsborgerloven §§ 20 og 21 skal vurderes etter det regelverk som gjaldt da meldingen ble innlevert. Det vises til at nordiske borgere som fremmer melding om norsk statsborgerskap frem til 1. januar 2020 må være løst på meldingstidspunktet for at vilkårene for meldingen skal være oppfylt.

Søknader om statsborgerskap som er til behandling 1. januar 2020 behandles etter nytt regelverk. Dette innebærer at personer som har fått behandlet sin søknad om norsk

statsborgerskap og fått tilsagn eller vedtak om norsk statsborgerskap med krav om å løse seg fra sitt opprinnelige statsborgerskap innen ett år, ikke trenger å løse seg fra sitt opprinnelige statsborgerskap.

Tilsagn eller vedtak om statsborgerskap der fristen for løsning utløp før 1. januar 2020 skal behandles etter nytt regelverk dersom saken ikke er endelig avgjort når endringene i statsborgerloven trer i kraft. Vedtak om tilbakekall av statsborgerskap som er påklaget, men ikke endelig avgjort innen 1. januar 2020, omgjøres etter forvaltningsloven § 35 første ledd bokstav a, med henvisning til at statsborgerloven § 26 første ledd er opphevet, jf. lov 20. desember 2018 nr. 121. Klager grunnet manglende løsning fra annet statsborger som er til behandling i Utlendingsnemnda returneres Utlendingsdirektoratet for behandling.

Ny bestemmelse for gjennerverv av norsk statsborgerskap

Statsborgerloven ny § 22 a fastsetter at tidligere norske statsborgere som har tapt norsk statsborgerskap ved erverv av annet statsborgerskap, eller som har fått det norske statsborgerskapet tilbakekalt som følge av at løsningskravet ikke er oppfylt, på visse vilkår har rett til å gjennerverve det norske statsborgerskapet ved melding.

I statsborgerforskriften § 15-2 er det fastsatt at gebyret for behandling av melding om gjennerverv av norsk statsborgerskap er kr. 2 700. Barn under 18 år er unntatt fra plikten til å betale gebyr, jf. statsborgerforskriften § 15-1.

Personer under 18 år som selv aldri har vært norske statsborgere, men som er barn av personer som gjennerverver norsk statsborgerskap etter ny bestemmelse om gjennerverv ved melding, omfattes ikke av ny § 22 a. Personer i denne gruppen kan søke om statsborgerskap etter bestemmelsene i statsborgerloven kapittel 3.

Melderer må selv sannsynliggjøre å tidligere ha vært norsk statsborger. Melderer må videre ha klarlagt identitet. I utgangspunktet bør det kreves fremlagt originalt pass fra melderens hjemland eller andre identitetsdokumenter utstedt av melderens hjemland, og at opplysningene her, sammenholdt med identitetsopplysninger registrert i forbindelse med tidligere erverv og tap av norsk statsborgerskap, ikke er egnet til å skape tvil om personens identitet. Vurderingen skal være tilsvarende som etter de alminnelige bestemmelsene i statsborgerforskriften §§ 1-1 og 1-2, jf. statsborgerloven § 7 første ledd bokstav a. Departementet antar at dette vil være uproblematisk i de fleste saker, da bestemmelsen kun retter seg mot tidligere norske borgere. Kravet om klarlagt identitet vil likevel kunne fungere som en sikkerhetsventil for myndighetene, slik at statsborgerskap ikke gis til personer som ikke kan anses å ha klarlagt identitet.

Adgangen til gjennerverv gjelder ikke meldere som ved rettskraftig dom eller kjennelse er idømt ubetinget fengselsstraff, forvaring eller strafferettslig særreaksjon etter å ha tapt det norske statsborgerskapet. Meldere som er siktet eller tiltalt for et straffbart forhold som kan føre til tilsvarende straffereaksjoner kan heller ikke gjennerverve statsborgerskapet etter bestemmelsen. Dersom saken til slutt ikke fører til rettskraftig dom eller kjennelse som

stenger for gjenerverv, kan melding om gjenerverv inngis på ny, forutsatt at vilkårene for øvrig er oppfylt. Melderer må innhente uttømmende og utvidet norsk politiattest, jf. politiregisterloven § 41 nr. 2, som skal følge meldingen om gjenerverv, jf. statsborgerloven § 22 a annet ledd siste punktum. Vandelsvilkåret gjelder både reaksjoner ilagt i Norge og i utlandet. Reaksjoner ilagt i utlandet får imidlertid kun betydning dersom den straffbare handlingen også er straffbar i Norge og kunne gitt tilsvarende reaksjon her. Meldere har et eget ansvar for å opplyse om straffbare forhold i utlandet som kan få betydning for meldingssaken, jf. statsborgerloven § 29. Gjenervervet av norsk statsborgerskap skjer på tidspunktet meldingen kommer inn til rette myndighet. Forhold som nevnt i § 22 a annet og tredje ledd som er påløpt etter meldingstidspunktet får dermed ikke betydning for vurderingen av om vilkårene for gjenerverv er oppfylt.

Meldere som etter å ha tapt norsk statsborgerskap, er dømt etter en bestemmelse i straffeloven kapitlene 16, 17 eller 18 som kan føre til fengselsstraff i seks år eller mer, med unntak av straffeloven § 127, jf. § 123, ikke har rett til å gjenerverve statsborgerskapet. Det samme gjelder dersom melderer er dømt etter tilsvarende bestemmelser i straffeloven 1902.

Melderer må sannsynliggjøre å ha hatt opphold i Norge på til sammen 6 måneder før fylte 22 år. Det er ikke åpnet for en skjønnsmessig vurdering av melderens tilknytning til Norge i saker hvor melderer ikke kan godtgjøre å ha opphold i Norge på til sammen seks måneder før fylte 22 år. Dokumentasjon på tilknytning er tilsvarende som ved vurdering av tilknytning etter statsborgerloven § 24 annet ledd. Tilknytningsvilkåret må være oppfylt på tidspunktet meldingen inngis til norske myndigheter. Vilkåret gjelder ikke meldere som tidligere har ervervet norsk statsborgerskap ved søknad.

Melderer har ikke rett til norsk statsborgerskap etter bestemmelsen dersom hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn taler mot.

Med hilsen

Toril Melander Stene (e.f.)
avdelingsdirektør

Cecilie Uteng
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer